

Zámek Orlík nad Vltavou

Kraj: Jihočeský

Okres: Písek

GPS souřadnice: 49.513052N, 14.170449E

Adresa URL: www.zamekorlik.cz

Zámek Orlík je skutečnou perlou mezi českými památkovými objekty. Návštěvníka uchvátí svou jedinečnou krajinnou polohou na břehu orlického jezera, okouzlí romantickými interiéry s bohatými sbírkami a neméně zaujme i svými dějinami, které se prolínají s nejvýznamnějšími milníky české a evropské historie.

Přesné datum založení Orlíka není známo, ale jisté, že zde na vysokém ostrohu nad Vltavou již počátkem 13. století stála pevnost, která sloužila k ochraně obchodní stezky a zároveň jako místo, kde se vybíralo clo z plavby po Vltavě. Na přelomu 13. a 14. století byl Orlík přestavěn a rozšířen v pevný gotický hrad. V rukách českých králů zůstal Orlík až do roku 1357, kdy jej Karel IV. udělil do ušlechtilého manství svému kancléři Dětřichu z Pordic. Od té doby se na Orlíku vystřídala řada majitelů, z nichž někteří zde zanechali výraznou stavební stopu.

Významnými vlastníky byli Zmrzlíkové ze Svojšína, kteří Orlík zakoupili roku 1407 a obývali jej až do roku 1508, kdy vypukl na Orlíku ničující požár. Zpustošený hrad tehdejší majitel Václav Zmrzlík opustil a následně roku 1512 prodal Kryštofovi ze Švamberka. Švamberkové drželi Orlík až do roku 1620, kdy jim byl s celým panstvím za aktivní účast na stavovském povstání konfiskován.

Švamberský konfiskát koupil od císaře Ferdinanda II. Habsburského v roce 1623 Jan Oldřich z Eggenbergu. Eggenbergové vlastnili Orlík až do roku 1719, kdy po smrti kněžny Ernestiny zdědil celý eggenberský majetek její synovec Adam František Schwarzenberg. Orlík byl v této době sídlem panské správy, nikoli však rodu. V první polovině 18. století bylo přestavěno severozápadní a následně jihozápadní křídlo Orlíka.

Roku 1802 zámek opět zachvátil požár, po kterém dal Orlík tehdejší majitel, maršál Karel Filip Schwarzenberg, zvýšit o další, již třetí patro. Poslední významné stavební úpravy zámku Orlík probíhaly v polovině 19. století. Zámku se dostalo zejména nové fasády ve stylu anglické novogotiky. V téže době byla v zámeckém parku vybudována i rodová hrobka sekundogenitury.

Schwarzenbergové drželi Orlík až do roku 1948, kdy jim s celým panstvím znárodněn. V následujících letech byl zámek Orlík zařazen do sítě zpřístupněných státních památkových objektů. Ze státní správy byl Orlík vyňat až v roce 1992 a následně v rámci restitucí navrácen spolu Karlu VII. Schwarzenbergovi.

Současným majitelem zámku je Jan Nepomuk Schwarzenberg, syn Karla VII. Schwarzenberga. Zámek Orlík je obklopen rozsáhlým anglickým parkem, jehož základy položila manželka maršála Karla Filipa, kněžna Marie Anna, rozená hraběnka z Hohenfeldu. Z původní rozlohy parku 180 ha se dochovalo 140 ha, zbytek byl zatopen v 60. letech 20. století vodami orlického jezera, které dnes tvoří jednu z přírodních hranic parku.

V současnosti zámek není obydlen. Fungují zde prohlídkové trasy zahrnující místnosti muzeí, reprezentační místnosti empírové a lovecké v romantizujících neoslozích. V reprezentačních empírových místnostech lze vidět slohově nejčistší podobu empírového slohu v Čechách.

